

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžf/37/2014
Identifikačné číslo spisu:	7012200758
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Poláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7012200758.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: TOKAJ MUŠKÁT SK s.r.o., so sídlom Veľká Bara 45, IČO: 36 603 074, zastúpeného JUDr. Pavlom Gombosom, advokátom, Moldavská cesta č. 21/A, Košice, proti žalovanému: Daňový úrad Košice, Rozvojová 2, 041 90 Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 9818301/1/393840/2012 zo 7. marca 2012, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/118/2012-44 z 26. marca 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/118/2012-44 z 26. marca 2014 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením č. k. 7S/118/2012-44 z 26. marca 2014 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

Vo svojom rozhodnutí uviedol, že žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov je možné vyhovieť v prípade, ak sú kumulatívne splnené obidve podmienky, teda odôvodnenosť z pohľadu pomerov účastníka a zároveň sa nejedná o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Žalobca je právnickou osobou a jeho nepriaznivá finančná situácia je dôsledkom skutočností, ktorých pôvod je v podnikaní a s podnikaním súvisia. Ďalej uviedol, že ak by nepriaznivá finančná situácia bola dôvodom pre oslobodenie od súdnych poplatkov, znamenalo by to prenesenie časti rizika spojeného s podnikaním na štát, čo je podľa názoru krajského súdu neprípustné. Navyše, krajský súd zaslal žalobcovi výzvu na preukázanie majetkových pomerov v zmysle § 138 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), avšak žalobca na túto nereagoval a požadované doklady krajskému súdu nedoručil. Na základe vyššie uvedeného krajský súd rozhodol o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že si je vedomý svojej povinnosti preukázať majetkové pomery odôvodňujúce jeho žiadosť o oslobodenie od súdnych

poplatkov, avšak skutočnosť, že túto žiadosť nevie podložiť predložením dokladov, nemožno považovať zo strany žalobcu za úmyselné bránenie priebehu konania. Namietal, že krajským súdom vyrubená povinnosť uhradiť súdny poplatok žalobcovi prakticky znemožňuje domáhať sa ochrany svojich práv súdnou cestou, ktoré predstavuje jeho ústavné právo zaručené Ústavou SR. Domáhať sa súdnou cestou zrušenia rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky pritom predstavuje jedinou zákonnú cestu, ktorou si žalobca môže uplatniť právo na svoju ochranu v danej veci. Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd uznesenie prvostupňového súdu zmenil a žalobcovi priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP.

Podľa § 138 ods. 1 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

O oslobodenie od súdneho poplatku musí účastník v zmysle citovaného zákonného ustanovenia požiadať. Je pritom povinnosťou účastníka vierohodným spôsobom preukázať súdu svoje pomery, ktoré sú rozhodné pre posúdenie dôvodnosti jeho žiadosti.

Z ustanovenia § 138 ods. 1 OSP vyplýva, že pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd prihliada k celkovým majetkovým pomerom žiadateľa, k výške súdneho poplatku i k povahe uplatňovaného nároku. Pre posúdenie dôvodnosti žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov je tiež rozhodujúce, či účastník svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni svoje práva. U právnických a fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi súd berie zreteľ i na povahu ich podnikateľskej činnosti, stav a štruktúru majetku, platobnú schopnosť a pod. Nepriaznivá hospodárska situácia obchodnej spoločnosti ako dôsledok podnikania, nemôže byť paušálnym dôvodom pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

V predmetnej právnej veci žalobca požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov návrhom doručeným krajskému súdu 1. marca 2013.

Krajský súd výzvou z 25. marca 2013 vyzval žalobcu na zdokladovanie majetkových pomerov a zaslal mu príslušné tlačivo s tým, aby žalobca v lehote 10 dní zaslal toto tlačivo vyplnené krajskému súdu. Žalobca v požadovanej dobe krajskému súdu vyplnené tlačivo nezaslal ani iným spôsobom svoje majetkové pomery nepreukázal.

Krajský súd v napadnutom uznesení správne poukázal na postavenie žalobcu ako podnikateľa podľa Obchodného zákonníka, aj na jeho povinnosť znášať podnikateľské riziko, ktoré môže vyústiť aj do finančne neúspešnejších období, avšak neúspech svojho podnikania nemožno dávať na ťarchu štátu v podobe oslobodenia žalobcu od súdnych poplatkov. V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky odkazuje na svoje uznesenie sp. zn. 8Sžf 48/2011 zo 17. mája 2012.

Pomery žalobcu ako obchodnej spoločnosti - podnikateľa nie sú určované len množstvom hotových finančných prostriedkov, ale aj jeho celkovou majetkovou situáciou. Tým, že žalobca nereagoval na výzvu krajského súdu, tomuto de facto znemožnil preskúmanie situácie, v ktorej sa žalobca nachádza. Poukazovanie na „všeobecne známu skutočnosť“, že žalobca patrí do skupiny spoločností prepojených s p. M., proti ktorým sa vedie množstvo sporov, nepostačuje na to, aby krajský súd mohol dospieť k záveru, že v danom prípade majetkové pomery žalobcu odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Samotné podnikateľské riziko nie je možné prenášať na štát a tým vlastne na ostatných daňových poplatníkov.

So zreteľom aj na dôvody vyššie uvedené sa najvyšší súd v celom rozsahu stotožnil so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu a jeho rozhodnutie ako vecne správne podľa 250ja ods. 3 veta

druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP, keď neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.